

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1494

Vragen van het lid **Agema** (PVV) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de kinder-ic's vol liggen met jonge RS-patiëntjes* (ingezonden 20 januari 2023).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 9 februari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht: «Kinderintensievecares vol door jonge patiënten met RS-virus»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe verklaart u dat nu in december de kinder-IC's al vol lagen, aangezien de piek van besmettingen met het Respiratoir Syncytieel (RS)-virus meestal in januari en februari ligt?

Antwoord 2

Door de coronamaatregelen is de verspreiding van RS-virus en andere luchtwegvirussen beperkt geweest in de afgelopen seizoenen. We zien daardoor dat in de periode sinds het uitbreken van de COVID-19 pandemie verschillende luchtwegvirussen waaronder het RS-virus een afwijkend seizoenspatroon² vertonen. Zo was er in de winter van 2020–2021 geen griep epidemie en was er slechts sprake van beperkte circulatie van RS-virus. De epidemie van het RS-virus startte pas in juni 2021 en er was lange tijd sprake van verhoogde circulatie buiten het gebruikelijke seizoen. Nu de maatregelen zijn opgeheven, neemt de circulatie van luchtwegvirussen weer toe. Het jaarlijkse patroon van het RS-virus in Nederland zal zich op den duur waarschijnlijk weer terugbewegen naar wat voor de coronatijd gebruikelijk was.

De RS-virus epidemie van 2022/2023 begon enkele weken eerder dan gebruikelijk waardoor in december veel kinderen met RSV-bronchiolitis in

¹ NOS, 26 december 2022; Kinderintensievecares vol door jonge patiënten met RS-virus (nos.nl).

² <https://www.rivm.nl/griep-grieprik/feiten-en-cijfers> en <https://www.rivm.nl/rs-virus/stand-van-zaken-rs-virus>

ziekenhuizen waren opgenomen. Door de beperkte circulatie van het virus in 2020 en 2021 is het aantal vatbare mensen nu mogelijk groter dan in de winters vóór de COVID-19 pandemie. De RS-virus epidemie van zomer 2021 heeft wel bijgedragen aan herstel van groepsimmunitet. Kinderen die in de afgelopen jaren niet in aanraking zijn gekomen met luchtweginfecties waaronder het RS-virus, hebben nu het meeste last van deze acute luchtweginfectie.

Vraag 3

Is de piek inmiddels voorbij of worden nog meer doodzieke patiëntjes verwacht de komende maanden?

Antwoord 3

We kunnen voorzichtig aannemen dat de aantallen patiënten met luchtweginfecties en het aantal RS-virus-diagnoses aan het dalen zijn sinds het begin van dit kalenderjaar. Dit blijkt uit de meest recente weekcijfers van het Nivel, gebaseerd op de surveillance van patiënten met luchtweginfecties gezien in de huisartsenpeilstations³ en gegevens van de virologische laboratoria en de ziekenhuizen⁴. Zodra alle gegevens en bijbehorende rapportages bekend zijn, kunnen de daadwerkelijke ontwikkelingen worden bevestigd.

Vraag 4

Zijn er kinderoperaties uitgesteld omdat de kinder-IC's vol lagen met RS-patiëntjes? Zo ja waar, en hoeveel? Hoeveel gezonde levensjaren van kinderen zijn hiermee verloren gegaan?

Antwoord 4

De Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) herkent dat er sprake was van een piek aan opnames vanwege besmettingen met het RS-virus. Deze piek was vergelijkbaar met andere winters. Kinderafdelingen konden de drukte aan en er is op geen enkel moment onvoldoende beschikbaarheid geweest. Professionals hebben optimale zorg kunnen blijven bieden aan kinderen en er zijn geen gezonde levensjaren verloren gegaan. Professionals in de zorg werken samen om dergelijke piekbelastingen op te vangen. Wanneer in een bepaald ziekenhuis geen plek was om de zorg te leveren is in overleg met de ouders gekeken naar een alternatief, zoals een ziekenhuis in de buurt waar de zorg alsnog geleverd kon worden. Het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding ondersteunt de ziekenhuizen bij het zoeken naar een geschikt IC-bed voor kinderen. Daarvoor is in samenwerking met de kinderartsen en ROAZ-regio's een plan opgesteld. Daarnaast is op initiatief van de NVK de website «kind zoekt bed» in het leven geroepen. Hiermee is beter inzicht op de bedden capaciteit op de kinderafdelingen wat bijdraagt aan een optimaal gebruik van de capaciteit.

Vraag 5

Bent u van plan het aantal kinder-IC's uit te breiden? Zo ja, per wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ik vind het van belang dat er altijd voldoende IC-bedden voor kinderen beschikbaar zijn. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft geen signalen ontvangen dat er op dit moment te weinig kinder-IC bedden beschikbaar zijn. Daarnaast geeft de NVK aan dat er wel sprake was van drukte maar dat er op geen enkel moment onvoldoende beschikbaarheid is geweest.

³ NivelSurveillanceBulletin_2023_wk2b.pdf

⁴ Stand van zaken RS-virus | RIVM

Vraag 6

Wat gaat u doen aan het structureel tekort aan IC-verpleegkundigen, nu de benodigde opleidingsinstroom voor 2020 – 2023 bij lange na niet gehaald wordt, zoals blijkt uit het recente adviesrapport van het Capaciteitsorgaan (Capaciteitsplan 2022 – 2025)?⁵

Antwoord 6

Ondanks kostendekkende financiering en een stijgende instroom van IC-verpleegkundigen in de laatste jaren, wordt het instroomadvies van het Capaciteitsorgaan niet gehaald. Eind september 2022 is het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ) met uw Kamer gedeeld⁶. Binnen het programma is het leren en ontwikkelen één van de thema's waar afspraken zijn gemaakt over het opleiden voor tekortsectoren en krapteregio's. Het gaat daarin ook expliciet over het nastreven van de instroomadviezen.

Aangaande de Fonds Ziekenhuis Opleidingen (FZO), zoals voor IC-verpleegkundige, heeft de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen (NVZ) in de Verklaring Versterken Arbeidsmarkt Zorg de ambitie uitgesproken om conform raming op te leiden⁷. We blijven met de sector in gesprek over de opschalingsplannen die daarvoor gemaakt moeten worden. Daarnaast wordt gewerkt aan de Subsidieregeling opleidingsmodule Basis Acute Zorg (BAZ). Dit is een opvolger van de Subsidieregeling Opschaling Curatieve Zorg COVID-19. De nieuwe regeling biedt ruimte aan ruim 1.000 BAZ-opleidingsplekken.

De verkorte opleiding BAZ richt zich op het breder opleiden van mensen die al in de zorg werkzaam zijn. Verpleegkundigen met een BAZ-certificaat kunnen indien nodig worden ingezet op (andere) acute afdelingen, zoals de IC.

Vraag 7

Wanneer gaat in Nederland de vaccinatie van start, aangezien het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) in september 2022 een vaccin tegen het RS-virus heeft goedgekeurd?

Antwoord 7

Ik kan nu nog niet voorspellen hoe snel een dergelijk vaccin aangeboden kan worden. Het begint met een advies van de Gezondheidsraad. De werkagenda van de Gezondheidsraad is begin februari met u gedeeld door de Staatssecretaris van VWS en daarop ziet u dat de Gezondheidsraad in Q4 van dit jaar zal adviseren over monoklonale antilichamen tegen het RS-virus. Op basis van het advies kan vervolgens besluitvorming plaatsvinden.⁸

Vraag 8

Deelt u inmiddels de mening dat 100 kinder-IC-bedden te weinig is? Zo nee, kunt u een cijfermatige onderbouwing geven?

Antwoord 8

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5 vind ik het van belang dat er altijd voldoende IC-bedden voor kinderen beschikbaar zijn. Er zijn bij mij geen signalen bekend dat er te weinig kinder-IC bedden zijn.

⁵ Capaciteitsorgaan, januari 2023, «Capaciteitsplan 2022–2025 Deelrapport 8 FZO beroepen & Ambulanceverpleegkundigen» (capaciteitsorgaan.nl/capaciteitsplan-2022-2025-deelrapport-8-fzo-beroepen-ambulanceverpleegkundigen/).

⁶ Kamerstuk 29 282, nr. 485

⁷ Verklaring Versterken Arbeidsmarkt Zorg | ZMT! (zmt-ziekenhuizen.nl)

⁸ Kamerstuk 32 793, nr. 651